

[Aksel Møller.]

disse skatter. Jeg mener, at jeg som ven af indirekte skatter må stille mig på det standpunkt at medvirke til, når den indirekte beskatning bliver meget høj, at den bliver nogenlunde lempelig at klare for dem, der skal stå i forskud med den.

Inden jeg slutter denne tale, er det nødvendigt for mig at give en klar tilkendegivelse af mit partis politik på et område indenfor skattelovgivningen, der er af særlig betydning for hele vort lands skattefordeling erhvervene imellem. Det er mit partis hensigt at stille forslag i udvalget om, at bestemmelserne om brugsforenings-skatten i ministerens forslag ændres og erstattes af de tidligere konservative forslag. Det, der er sket i denne sag, er en forhøjelse i kraft af den nugældende lov til stat og kommune tilsammen fra 1,7 mill. kr. til 3,4 mill. kr. Det betyder altså, at kooperationen, der har så mange venner i denne sal, stadigvæk nyder en så kolossal begunstiggelse i sammenligning med de private erhverv, at det for os ikke vil være muligt at støtte den højtærede ministers udskrivningsforslag i den form, det har for brugsforeningsskattens vedkommende.

Med disse bemærkninger og på disse vilkår skal jeg tilsige den højtærede finansminister mit partis vilje til at forhandle om de her foreliggende lovforslag.

Bertel Dahlgaard: Ved behandlingen af de foreliggende skattelovforslag er det meget nødvendigt at erindre, at de ikke kan bedømmes isoleret. Man må se på dem som et led i et større hele. Det er i virkeligheden Danmarks hele økonomiske situation, man må have for øje, når man skal tage standpunkt til disse lovforslag. Der er en række problemer, der hænger sammen, og som rigsdagen skal træffe beslutning om i den allernærmest kommende tid. Foruden skattelovforslagene er der tilskudsordningerne, rabatorrdningen, der udløber den 15. maj, og dernæst er der spørgsmålet om anvendelsen af Marshallpuljens penge. Endvidere står vi lige foran tredje behandling af finanslovsforslaget og dermed overfor spørgsmålet om muligheden for besparelse på det kommende års finanslov.

Man kan i virkeligheden ikke behandle noget af de problemer, jeg her har nævnt, isoleret; de hænger sammen, og derfor skal jeg for min del henstille, at de behandles i deres sammenhæng i de kommende dage i forbindelse med forhandlingen om skattelovforslagene.

Når jeg brugte udtrykket „Danmarks

økonomiske situation“, er det klart, at der dermed tænkes på alle de forhold, der er afgørende for at tilvejebringe økonomisk ligevægt i vort økonomiske liv. En af forudsætningerne herfor er, at vi ikke gennem den pengemæssige udvikling fremkalder en inflatorisk udvikling. En anden forudsætning er, at vi ikke på anden måde fremkalder et stigende omkostningsniveau. En tredje forudsætning er, at man på fornuftig vis fremmer en rationalisering af vort produktionsapparat, således at vor konkurrenceevne overfor den øvrige verden der ved øges. En fjerde forudsætning, der for så vidt står i forbindelse med pengepolitikken, er, at statens budget holdes indenfor rimelige grænser, så skattetrykket ikke modvirker den produktionsmæssige aktivitet.

At tilvejebringe de forudsætninger, jeg her har nævnt, bør være formålet med statens politik. Det drejer sig om områder, som alle er påvirkelige af den økonomiske politik, der føres af regering og rigsdag, og det er stort set netop alle de områder, vi skal beskæftige os med i de kommende 14 dage.

Der er en svaghed ved disse dages forhandlinger, nemlig at der endnu i dag er en ukendt faktor af afgørende betydning, nemlig det fremtidige lønniveau, der er afhængigt af de overenskomstforhandlinger, der foregår. Dette gør, at vi til en vis grad må tale i blinde her i dag. Vi har ikke fast grund under fødderne, når vi taler om disse problemer i dag. Det må meget håbes, at der tilvejebringes klarhed på dette punkt, inden forhandlingerne om disse lovforslag skal afsluttes.

Hvad nu den pengemæssige udvikling angår, er det rigtigt, som det ærede medlem hr. Aksel Møller antydede, at der i de sidste måneder har været en tiltagende pengerigelighed, og det er ikke at undres over, da de sidste bindinger af bankers og sparekassers reserver hævedes den 1. januar. Det drejer sig her om ca. 370 mill. kr. Hertil kommer de betydelige tilbagebetalinger af kortløbende statsobligationer i løbet af året 1949. Det drejer sig vel om knap 400 mill. kr. Endelig har staten stået overfor betydelige udbetalinger til finansiering af boligbyggeriet, der vel har udgjort omkring 300 mill. kr. På den anden side er der i 1949 sket en betydelig opsugning af penge gennem afdrag på statens reguleringskonto, vel ca. 330 mill. kr., og der er på Marshallkontiene i nationalbanken i 1949 indbetalt ca. 490 mill. kr.; men der er alligevel i og for sig ikke noget underligt i, at vi lige efter